

39

LA COMARE RABOSA

I ALTRES RONDALLES D'ANIMALS

Joaquim G. Caturla

Il·lustracions de Marc Bou

LA BICICLETA
NEGRA

1. L'ASTÚCIA DE LA COMARE RABOSA (Arreplegada al Campello)

Un dia la comare rabosa, que tenia el seu cau per la serra de la Carrasqueta, va pensar que per aquella contornada ja la coneixien massa. Era veritat: s'havia menjat tantes cabretes i tants porquets per allí, per la part de Xixona, que tots els masers ja tenien un bon gos o una bona escopeta. Calia, doncs, mudar de lloc una temporadeta, si més no. Així que un bon dia va decidir anar cap a la mar: aniria al Campello. Fet i fet, deixà darrere la seua Carrasqueta, travessà els camins i les senderoles del Cabeçó d'Or i, pel barranc de Cabrafic, deixant Busot a un costat, arribà prop del Campello. Allí, ben assegurada sota l'ombra d'un garrofer, va veure que venia el seu amic, el compare llop.

—Redimonis! —es va dir la rabosa—. Què deu fer aquest borinot per aquí?

El llop, un animalot gran i pelut, de color grisenc, venia pel camí amb el seu pas majestuós i fent el gest d'aquells qui saben, o creuen, que són més forts que ningú. Cal admetre que seria molt difícil trobar un altre llop tan revingut com aquell, però la rabosa, tot i reconeixent això, sabia que ella amb la seua astúcia era capaç de riure's de vint llops junts. El compare va veure la rabosa i la saludà:

—Bon dia, comare. Què fas?

–Descanse un poquet, que avui he fet una bona caminada.

–Jo també, perquè m’han dit que hi ha per aquí un mas on han nascut sis porquets tendríssims –va dir el bacora del llop, que mai no havia sabut guardar un secret i que tot ho xarrava.

–Això mateix m’han dit a mi –va mentir la rabosa, la qual ja s’imaginava quin berenar es faria si els podia haver– i tinc entès que és per aquí propet. Vols que hi anem junts?

–Vaja! –va dir el llop.

El compare llop i la comare rabosa, camina que caminàràs, arribaren a un tossalet des del qual pogueren veure un mas grandíssim i, solts, a la porta del corral, els sis porquets. La vista d’aquells animalets rosats, tan fàcils de prendre, els deixà immòbils dalt d’aquella muntanya. Es miraren l’un a l’altre i el llop va proposar:

–Jo, tres; i tu, tres.

–D’acord, compare!

Baixaren corrents pel vessant d’aquell tossal, corrien com llamps travessant els bancals, aplegaren al corral i en un tres i no res s’emportaren els porquets. Tot va ser tan ràpid que, quan començaren a sentir els lladrucs del gos del mas, ells ja havien tramuntat per darrere el tossalet.

Anaven tots dos contentíssims de veure la bona càrrega que portaven. Però la rabosa, sempre sagaç i pèrfida, va veure que el bajoc del llop portava els tres porquets més grans, i va començar a pensar què podria fer per furta-ri’ls. Tot pensant això, va dir al seu company:

–Compare, trobe que hem fet una bona caça, però abans de menjar-nos aquests animalets de Déu, pense que caldria batejar-los.

–Vols dir? –s’estranyà el llop.

–Sí, compare. Si les persones quan naixen es bategen, per què els animals no ens hem de batejar?

–Doncs, també tens raó.

Les paraules de la rabosa tenien la virtut d’embolicar a tothom i, naturalment, el llop caigué en la trampa.

–Mira –proseguia la rabosa–, allí hi ha una séquia que du molta aigua. Jo passaré a l’altra vora, els porquets es quedaran en aquesta banda i tu, eixancat, poses un peu a cada banda de la séquia. Aleshores els agafes, els fiques dins l’aigua, els posem un nom i jo els arreplega a l’altre costat.

La rabosa ho va explicar tot tan bé, amb aquella cara d’innocència que sabia fer, que el llop no va sospitar res. Per fi arribaren a la séquia i tot es va fer com la rabosa ho havia planejat: els porquets a una banda, la rabosa a l’altra, i el llop, una pota a cada marge, els començà a agafar:

–Mira, comare, a aquest –feia el llop– li posarem Prime-rango.

I dit açò, el ficava dins l’aigua, i en acabar el passava a l’altra banda, on la rabosa el rebia amorosament.

–A aquest –al llop li agradava allò de batejar– li direm Secundango.

I la rabosa, com una mare, el prenia de la poteta, l’eixugava i l’acariciava. D’aquesta manera el compare llop va batejar els sis porquets. Quan va acabar, que encara no s’havia incorporat, la rabosa, que estava a l’aguait, li va pegar una forta esponentada tot dient-li:

–I ara bateja’t tu!

El pobre compare llop caigué dins la séquia i l'aigua se l'emportà cap avall. La rabosa, fent grans riallades, va agafar els sis porquets i se'n va anar.

I d'aquesta manera, gràcies a les seues manyes i habilitats, la rabosa va aconseguir el seu propòsit.

Que en saben, les raboses!

2. RABOSETA, OBRI! (Arreplegada a Xixona)

rop de Xixona, si anem cap a Alcoi, ens trobem amb la serra de la Carrasqueta, una serralada coberta de pins i carrasques que a l'hivern, quan és colgada per la neu, ens anuncia a tots l'arribada del fred.

Per aquesta serra vivien des de feia molt de temps el compare llop i la comare rabosa. Tots dos havien estat molt bons amics des de sempre, encara que tenien caràcters ben diferents. Compare llop era gran i fort, però excessivament càndid al costat de la rabosa, perquè la comare, més petita però més astuta, sagaç i manifassera, com tots sabem, li l'havia feta més d'una vegada.

És cert, en un parell d'ocasions el compare llop, que en realitat era un bonfarem, havia estat burlat per les manyes i malícies de la rabosa, que era una ferramenta de pronòstic reservat. Els vells dels nostres pobles encara recorden l'estratagema del bateig de les tres suposades rabosetes –Comencilla, Mitgencilla i Rematancilla– mitjançant la qual la comare rabosa es va menjar una gran gerra de mel que el compare llop guardava dins la seua cova. Allò fou molt anomenat!

Des d'aquell dia, compare llop desitjava venjar-se'n i es calfava el cap pensant com s'ho faria per tornar-li la mala

faena, a la seua traïdora amiga. Però per més voltes que hi donava, tan sols se li ocorria una solució definitiva:

–Aquesta raboseta me la menge jo. Li tire un mos al coll i me la menge, ja ho crec! –feia el llop confiant en les seues forces.

Decidida la sort de la seua comare, el llop la va començar a espiar fins que va descobrir on vivia, i una nit va tocar a la porta de casa de la raboseta.

–Raboseta, obri! –va fer el llop amb veu amistosa, però amb la idea de menjar-se-la de seguida que obrira.

–No, que tinc molta son –respongué la rabosa, astorada de veure que el llop sabia on era sa casa.

Un parell de vegades més va venir el llop amb la mateixa cançó de «raboseta, obri», però sempre es trobava amb el mateix resultat. Fins que un dia va canviar de tàctica i, com que sabia que les raboses són molt goloses, li va dir l'ambaixada següent:

–Raboseta, vols venir demà amb mi a la fira de Cocentaina? Mira que m'han dit que hi ha de tot: dàtils, ametles i pinyons ensucrats, galetes de sucre... eh? Què et pareix?

La comare rabosa, que va sentir tot allò, no ho va poder evitar i va dir que sí. Després preguntà al llop:

–I a quina hora vols que hi anem?

–Cap a les quatre de la vesprada –respongué el llop molt satisfet, tot considerant que aquesta volta no se li escaparia.

No caldrà que us diga que la rabosa ja suposava quines intencions portava el seu compare i, l'endemà, encara no eren les tres i ja se n'havia anat a Cocentaina tota sola. Va passejar per la fira i va comprar dàtils, pinyons i una cassola

gran de fang. Fet això, ràpidament se'n tornà cap a Xixona, però a mitjan camí veié de lluny que el llop venia per la mateixa senda. La comare rabosa s'espantà molt: «Oi! Ja ve el llop! Ai, Mare de Déu! Ara se'm menja. I què faré jo? Ja ho sé: em posaré davall la cassola i així no em podrà veure».

El compare llop passà pel costat de la cassola i, com que era un tros de collera i un cap sense ulls, quan la va veure, va dir:

—Xe, que cansat estic! Descansaré aquí, assegut damunt d'aquesta penya tan lluent.

El llop es va asseure damunt la cassola i la rabosa, quieta, quieta, que ni alenava. Així va passar una llarga estona fins que el llop pegà dos badalls i se'n va anar. Llavors la comare alçà la cassola espaiet, mirà, i quan va veure que el llop ja tramuntava, isqué corrents i se'n va anar a sa casa de pressa.

El capçana del llop arriba a Cocentina i vinga de mirar per veure si trobava la seua víctima. On es devia haver ficat la raboseta? Això no podia ser! Probablement no hi devia haver vingut, però... i si hi havia vingut més prompte? Aquest pensament l'encengué, es va veure burlat una altra vegada i es va prometre: «En arribar a la Carrasqueta, la mate, me la menge».

Arribà al carrascar on tenia la casa la seua comare i tocà a la porta amb violència. La rabosa, que s'esperava la tempesta, ja havia preparat la seua defensa: la porta era ben tancada amb pany i clau i ben assegurada amb una bona barra de fusta. A més a més, havia omplit d'oli la cassola i l'havia posada al foc, davall la ximenera. Així, ben tranquil·la, escoltà la veu del llop que ordenava:

–Raboseta, obri!

–No, no, que t'ém menjaràs –contestava la guineu reposadament.

Per tota resposta, el llop es llançà contra la porta, però la va trobar molt ferma. Aleshores digué a la rabosa:

–Obri o entraré per la ximenera!

–No hi cabràs, no hi cabràs! –desafiava la raboseta.

Més encés que un misto, el llop se'n pujà dalt de la teulada i amenaçà:

–Mira que em tiraré per la ximenera!

–No hi cabràs, no hi cabràs! –mentia la comare mentre veia que l'oli començava a bullir.

Finalment, el llop, pooom!, es va tirar de dalt a baix, va caure dins la cassola i allí es va fregir. I a partir d'aleshores, ja no li quedaren més ganes ni d'anar a la fira de Cocentina ni de tractar-se amb la comare rabosa.

I conte acabat, per la ximenera s'ha escapat el gat.

